

P6_TA(2007)0083

A helyi hatóságok szerepe a fejlesztési együttműködésben

Az Európai Parlament 2007. március 15-i állásfoglalása a helyi hatóságokról és a fejlesztési együttműködésről (2006/2235(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az EK-Szerződés 179. cikkére,
- tekintettel a Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői, az Európai Parlament és a Bizottság által elfogadott, az Európai Unió fejlesztési politikájáról szóló, Az európai konszenzus című, 2005. december 20-i együttes nyilatkozatra⁽¹⁾, amely a fejlesztési együttműködés elsődleges közös alapelvevé emeli a közös felelősségvállalást és a partnerséget, kötelezettséget vállal a decentralizáció és a felelősségteljes kormányzás támogatására, és ösztönzi a „helyi hatóságok növekvő szerepvállalását”,
- tekintettel a fejlesztési együttműködés finanszírozási eszközének létrehozásáról szóló, 2006. december 18-i 1905/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre⁽²⁾,
- tekintettel az egyrészről az afrikai, karibi és csendes-óceáni államok, (AKCS) másrészről az Európai Közösség és tagállamai közötti, 2000. június 23-án Cotonouban aláírt partnerségi megállapodásra⁽³⁾, annak a 2005. június 25-én Luxembourgban aláírt, a partnerségi megállapodást módosító megállapodás⁽⁴⁾ által módosított formájában (Cotonoui Megállapodás) és különösen annak 4. és 28. cikkére, 30. cikke (2) bekezdésére, 43. cikke (4) bekezdésére és 58. cikke (2) bekezdésére,
- tekintettel az Európai Helyi és Regionális Önkormányzatok Kongresszusának Chartájára, amelyet az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága 1994. január 14-én, a miniszteri megbízottak 516. ülése alkalmával fogadott el,
- tekintettel a Tanácshoz, az Európai Parlamenthez, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsághoz és a Régiók Bizottságához intézett, a „Nem állami szereplők és helyi hatóságok a fejlesztésben” elnevezésű tematikus programról szóló, 2006. január 25-i bizottsági közleményre, amely megerősíti, hogy a helyi hatóságok a fejlesztés teljes jogú résztvevői, és javasolja a helyi hatóságok bevonását a fejlesztési folyamatba „a párbeszéden és a pénzügyi támogatáson keresztül” (COM(2006)0019),
- tekintettel a Tanácshoz, az Európai Parlamenthez és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsághoz intézett, „Az EU Afrika-stratégiája: európai-afrikai egyezmény Afrika fejlődésének gyorsításáért” című 2005. október 12-i bizottsági közleményre – jelezve, hogy e stratégiát a 2005. december 15–16-i Európai Tanács elfogadta) –, amelyben a Bizottság arra vállal kötelezettséget, hogy támogatni fogja a decentralizációt és a helyi hatóságok képességeinek fejlesztését, hangsúlyozva a partnerség és az európai, illetve afrikai városok és települések közötti ikerintézményi programok stratégiai jelentőségét a millenniumi fejlesztési célok (MFC-k) megvalósításának elősegítése és a megvalósításukhoz szükséges előfeltételek érdekében (COM(2005)0489),
- tekintettel a Tanácshoz, az Európai Parlamenthez és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsághoz intézett, a kormányzásról és a fejlesztésről szóló, 2003. október 20-i bizottsági közleményre, amely a felelősségteljes kormányzást az európai együttműködés elsőbbségi területeként határozza meg (COM(2003)0615),

⁽¹⁾ HL C 46., 2006.2.24., 1. o.

⁽²⁾ HL L 378., 2006.12.27., 41. o.

⁽³⁾ HL L 317., 2000.12.15., 3. o. A legutóbb az AKCS-EK Miniszterek Tanácsa 1/2006 határozatával (HL L 247., 2006.9.9., 22. o.) módosított megállapodás.

⁽⁴⁾ HL L 209., 2005.8.11., 27. o.

2007. március 15., csütörtök

- tekintettel a Bizottság által a Fejlesztési Főigazgatóság szerveihez és az AKCS–ALA–MED-országokban (afrikai, karibi és csendes-óceáni országok – Latin-Amerika és Ázsia), valamint a közép- és kelet-európai országokban működő delegációihoz intézett, 1999. december 23-i iránymutató feljegyzésre (DEV/1424/2000), amely javasolja, hogy a decentralizált szereplőket korai szakaszban vonják be a politikák kialakításába és a programozásba, továbbá működési útmutatót terjeszt elő valamennyi fejlődő országban működő delegációja számára,
- tekintettel a decentralizált együttműködésről szóló, 1998. július 17-i 1659/98/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾,
- tekintettel a B7–6002. számú, „Decentralizált együttműködés” című költségvetési tételre, amelynek célja e megközelítés előmozdítása valamennyi fejlődő országban,
- tekintettel a Régiók Bizottsága 2005. november 16-i, „Decentralizált együttműködés az EU fejlesztési politikájának reformjában” című véleményére (CdR 224/2005),
- tekintettel az állam- és kormányfők MFC-kről szóló, az Egyesült Nemzetek 60. közgyűlésén 2005 szeptemberében kiadott zárónyilatkozatára, amelyben hangsúlyozzák a helyi hatóságok fontos szerepét a millenniumi fejlesztési célok megvalósításában,
- tekintettel az Egyesült Nemzetek Szervezete főtitkárának A/59/354. sz. jelentésére, amelyet 2004. szeptember 13-án terjesztett az Egyesült Nemzetek 59. közgyűlése elé, amely a helyi hatóságokat, valamint a helyi hatóságok nemzetközi hálózatait – s különösen az Egyesült Városok és Önkormányzatok (UCLG) hálózatának világszervezetét – az Egyesült Nemzetek legfőbb partnereiként ismeri el helyi szinten a fejlesztési és a humanitárius kérdések terén,
- tekintettel a miniszterek és a kormányok képviselőinek a 4. Vízügyi Világforum (Mexikóváros, 2006. március 16–22.) alkalmával kiadott zárónyilatkozatára, amely úgy vélekedik, hogy a helyi hatóságokkal való hatékony együttműködés alapvető fontosságú a vízügygel összefüggő kihívások leküzdése és a kapcsolódó MFC-k elérése szempontjából,
- tekintettel a fenntartható fejlődésről szóló johannesburgi világ-csúcstalálkozón (2002. augusztus 26–szeptember 4.) kiadott nyilatkozatra, amely megállapítja, hogy a fenntartható fejlődés biztosítása érdekében erősíteni kell a helyi hatóságok szerepét és képességeit,
- tekintettel az Egyesült Nemzetek emberi településekről 1996. június 3–15. között Isztambulban tartott második konferenciájának (Habitat II) zárónyilatkozatára, amely elismeri, hogy a helyi hatóságok az államok legközelebbi partnerei az ENSZ emberi településekkel kapcsolatos napirendjének megvalósításában,
- tekintettel a Rio de Janeiró-i 2. „Föld” világ-csúcstalálkozón (1992. június 3–14.) a környezet és fejlesztés tárgyában kiadott riói nyilatkozatra, amely hangsúlyozza a helyi hatóságok meghatározó szerepét az Agenda 21 megvalósításában, amelyet e nyilatkozat aláírói fogadtak el,
- tekintettel az UCLG alapító kongresszusának (Párizs, 2004. május 2–5.) nyilatkozatára, amelyben a világ helyi hatóságainak képviseletében háromezer polgármester és választott helyi képviselő kötelezettséget vállalt az MFC-k helyi szintű megvalósítására, valamint arra, hogy a helyi autonómia és demokrácia erősítése, valamint a városok együttműködése érdekében fog munkálkodni a fejlesztés javára,
- tekintettel az Európai Települések és Régiók Tanácsa közgyűlésének (Innsbruck, 2006. május 10–12.) zárónyilatkozatára és annak „A helyi szinttől a globális szintig” című fejezetére, amely hangsúlyozza Európának és a helyi hatóságoknak a világban játszott szerepét,
- tekintettel eljárási szabályzata 45. cikkére,
- tekintettel a Fejlesztési Bizottság jelentésére (A6-0039/2007),

⁽¹⁾ HL L 213., 1998.7.30., 6. o. A legutóbb a 625/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel (HL L 99., 2004.4.3., 1. o.) módosított rendelet.

2007. március 15., csütörtök

A helyi hatóságok szakértelme és hozzáadott értéke a fejlesztési együttműködésben

- A. mivel az MFC-k megvalósítása prioritás az EU számára, és a helyi hatóságoknak e célkitűzések megvalósításában játszott meghatározó szerepét az Egyesült Nemzetek Szervezete és különösen az ENSZ főtitkára is elismerte, aki a 2005. évi millenniumi csúcstalálkozó alkalmával kijelentette: „Hogyan várhatjuk, hogy a millenniumi célok elérhetők anélkül, hogy előrehaladást érjünk el az oktatás, az éhínség elleni küzdelem, az egészségügy, a vízhez való hozzájutás, az egészségügyi feltételek és a nemek közötti egyenlőség terén? A városoknak és az önkormányzatoknak kulcsszerepet kell betölteniük mindezekben a területeken. Célkitűzéseink globálisak ugyan, de helyi szinten hathatnak leginkább”,
- B. mivel a jelenlegi ütemben 110 évre lenne ahhoz szükség, hogy elérjük a 2015-re kitűzött millenniumi fejlesztési célokat, és mivel az EU-nak az MFC-k megvalósításához való szükséges hozzájárulásként kellene elismernie a helyi hatóságok tapasztalatát a fejlesztéssel összefüggő számos területen – így például a vízügyben, az AIDS elleni küzdelemben, a nemek közötti esélyegyenlőségi politikában, a hulladékkezelésben, a szociális kohézióban, a helyi gazdaság fejlesztésében;
- C. mivel minden gyermeknek joga van a anyakönyvi nyilvántartásba történő felvételre születésétől kezdve, és mivel a helyi hatóságok lényeges szerepet töltenek be e téren, és e gyakorlat és bizonyos, a gyermekek munkára kényszerítését akadályozó emberi jogi normák végrehajtása között közvetlen kapcsolat áll fenn;
- D. mivel a felelősségteljes kormányzás az EU elsődleges célkitűzései között szerepel, és mivel a fent említett, fejlesztésről szóló európai konszenzus szerint a helyi demokrácia és a decentralizáció a demokratikus kormányzás lényegéhez tartozik;
- E. mivel húsz év múlva a világ népességének 60%-a városokban él majd, és mivel ennek eredményeként a városoknak kulcsszerepet kell majd játszaniuk a nincstelen rétegek életkörülményeinek javításában;
- F. mivel a helyi hatóságok világszerte tapasztalatot szereznek az alábbiak révén:
- a déli országok helyi hatóságaival partnerségben több mint harminc éve folytatott helyi hatóságok közötti projektek, amelyeket maguk az európai helyi hatóságok finanszíroznak és támogatnak,
 - az EU által az URB-AL (Latin-Amerika), az Asia URBS és kisebb arányban a MEDA (dél-földközi-tengeri térség), az ACCESS (Közép- és Kelet-Európa), a TACIS (Kelet-Európa és Közép-Ázsia), a CARDS (Balkán) program, valamint a többéves mikroprojekt-programok (MMP) keretében az AKCS-országokban finanszírozott helyi hatóságok közötti projektek,
 - az EU és más adományozók (az Egyesült Nemzetek Szervezete, kétoldalú ügynökségek, a Világbank vagy regionális fejlesztési bankok) által támogatott nemzeti vagy regionális együttműködési programok a decentralizáció és a helyi fejlesztés támogatására, amelyekben a helyi hatóságok és ezek társulásai aktív résztvevőkként jelennek meg,
- G. mivel a helyi hatóságok rendelkeznek a szükséges politikai legitimitással, szakértelemmel és a helyi ügyek vitelében szerzett tapasztalattal, és képesek mozgósítani maguk körül más helyi szereplőket;
- H. mivel annak ellenére, hogy a helyi hatóságok együttműködési folyamatban való részvételének fontosságát a felülvizsgált Cotonoui Megállapodás és a fejlesztéssel kapcsolatos európai konszenzus is elismerte, mindeddig semmiféle állandó mechanizmus nem jött létre annak biztosítása céljából, hogy e szereplők részt vehessenek a Bizottsággal folytatott párbeszédben Európában és a fejlődő országokban; mivel azonban a nem állami szereplők esetében létezik ilyen mechanizmus;

Európában

- I. mivel a helyi hatóságok már nagy tapasztalattal és hozzáértéssel rendelkeznek a fejlesztési támogatások terén: több mint harminc éve szakértők a város- és a vidékfejlesztés minden területén, és tevékenységi körüket folyamatosan növelik és szélesítik, ezáltal az öt kontinensre kiterjedő szolidaritási hálózatot hozva létre; mivel e tevékenységeket jelenleg igen gyakran a különböző államok támogatják és finanszírozzák;

2007. március 15., csütörtök

- J. mivel az európai helyi hatóságok nemzeti és regionális szövetségei egyre jelentősebb szerepet játszanak a tájékoztatás, a képességek erősítése és a párbeszéd terén, miáltal „kulcsfontosságú csatornákká” válhatnak az EU és a fejlesztésben részt vevő más partnerek között, ezzel biztosítva az általuk képviselt helyi hatóságok részvételét a Bizottsággal folytatott párbeszédben Európában;
- K. mivel az európai helyi hatóságok és azok szövetségei az EU-n belül meghatározó szerepet töltenek be a közvélemény tájékoztatása, mozgósítása és figyelmének felkeltése terén, helyi alapon és a polgárok közvetlen bevonásával; mivel ez hozzájárul a szolidaritás és a fejlesztési támogatások értékeinek népszerűsítéséhez, amint azt az UCLG által az ENSZ támogatásával 2005-ben elindított „Városok mozgalma a millenniumért” is bizonyítja; mivel az UCLG európai szekciója, vagyis az Európai Települések és Régiók Tanácsa 2006 áprilisa óta mozgósítja az európai városokat az MFC-k népszerűsítése és megvalósítása céljából;
- L. mivel a fejlesztés előtérbe állítására irányuló helyi tervek és programok – amelyek növekvő számú településen és régióban működnek – nem korlátozódnak egyszeri cselekvésekre, hanem ellenkezőleg: helyi szinten komplett képzési és tájékoztatási programokat dolgoznak ki a lakosság számára;
- M. mivel a helyi hatóságok kulcsfontosságú szereplők a fejlesztés területén, és helyi szinten segítik a gazdasági és társadalmi szereplők dinamizálását és tevékenységeik összehangolását;
- N. mivel az európai és a déli városok között fennálló ikerintézményi kapcsolatok jelenleg nem részesülnek az EU pénzügyi támogatásában, annak ellenére, hogy az európai városok egyre több együttműködési kezdeményezést tesznek a déli városok irányában;
- O. mivel a fejlesztési együttműködésben jelentős szerepet játszik a bevándorló népesség, és e népesség hozzáadott értéket hordoz, amely az általuk képviselt lehetőségekből, ismereteikből és a származási országukkal fenntartott szoros kapcsolataikból adódik; mivel – ezzel összefüggésben – a decentralizált együttműködés olyan elsődleges cselekvési terepet jelent, amelyen megfelelően munkálkodhatnak a bevándorláshoz kapcsolódó nemzetközi szolidaritási szervezetek mind a származási országokban kifejtett tevékenységek, mind a befogadó országokban kezelt fejlesztési-oktatási és figyelemfelhívó projektek formájában;

A fejlődő országokban

- P. mivel a „decentralizált együttműködés” – az EU által az 1989. december 15-én aláírt IV. loméi egyezmény (Lomé IV) óta használt definíció szerint – azt a szándékot jelzi, hogy a fejlődő országoknak szánt támogatásokról történő döntésekben ne csak a harmadik országok vehessenek részt, hanem a helyi hatóságokat is vonják be mind a politikai döntések meghozatalába, mind a támogatások végrehajtásába annak érdekében, hogy a végrehajtás hatékonyabb és realitásosabb legyen; mivel a cél az, hogy a lakosság elvárásai alapján tartósan megváltozzanak az európai együttműködési eljárások annak érdekében, hogy a projektek jobban megfeleljenek a valós igényeknek;
- Q. mivel a fejlesztési politikában való részvételbe és felelősségvállalásba – amelyek az EU elsődleges alapelvei – a helyi hatóságok bevonásának is bele kell tartoznia, hiszen az a tény, hogy a teljes területen mindenütt jelen vannak, lehetővé teszi számukra, hogy a lakossághoz közeli politikát folytassanak, és napi szinten tájékoztatást adjanak a területükön élő lakosság elvárásairól, különösen a legtávolabbi régiókban;
- R. mivel a helyi hatóságok valamennyi fejlődő országban közvetlen tapasztalatokkal rendelkeznek olyan változatos területeken, mint a közműellátottság, az oktatás, az egészségügy, a lakáshelyzet, a nők jogainak előmozdítása a helyi szintű döntéshozó szervekben, a kábítószerekre vonatkozó információs rendszerek, a turisztikai szervezés, a városok történelmi örökségének megőrzése, a helyi közegészségügyi szolgáltatások fejlesztése, a vízügy és a tömegközlekedés,
- S. mivel a világ számos régiójában jelenleg zajló decentralizáció és államreformok következtében a helyi hatóságok – amelyek elkülönülő és ugyanakkor képviselően alapuló kormányzati szféraként lépnek fel – új hatásköröket kapnak a politikai cselekvés számos területén, amelyek kulcsszerepet töltenek be a szegénység elleni küzdelemben, valamint az MFC-k – például az egészségügyi alapellátás, a vízügy, a közműellátottság, az oktatáshoz való hozzáférés, a környezetvédelem, a helyi gazdaság fejlesztése, a HIV/AIDS megelőzése, a nemek közötti egyenlőség – megvalósításában;

2007. március 15., csütörtök

- T. mivel a helyi hatóságok bevonása hozzájárulhat a helyi demokrácia erősítéséhez és a támogatások helyi szintű kezelésének demokratizálásához, tekintetbe véve azt a szerepet, amelyet e téren a helyi hatóságok országos szövetségei betölthetnek a déli országokban;
- U. mivel az országos kormányzás és a civil társadalom között félúton elhelyezkedő helyi hatóságok – már ahol választások révén legitimitással rendelkeznek – stratégiai helyet foglalnak el, s így ideális közvetítők lehetnek a fejlesztésben részt vevő különböző partnerek közötti egyeztetésben, amelyre szükség van a hatékony és összehangolt támogatáspolitikához;
- V. mivel a helyi hatóságok közelebb lévő a gyakorlathoz, mint a központi államszervezet vagy a nemzetközi forráskezelők, egyedi többlettérrel szolgálnak, jobban is láthatják az országos és nemzetközi fejlesztési stratégiák hatásait, ami lehetővé teszi számukra, hogy a támogatásokat megfelelőbben igazítsák az általuk igazgatott terület sajátosságaihoz;
- W. mivel megfelelő eszközök birtokában a helyi hatóságok szilárd keretet jelenthetnek az újabb szereplők fellépéséi, ezek megszerveződése és az európai partnerség követelményeire való ráhangolódásuk szempontjából;
- X. mivel az irányításuk alatt álló terület sajátos ismerete folytán a helyi hatóságok kulcsfontosságú elősegítői a szegénység és az egyenlőtlenségek elleni küzdelemnek;
- Y. mivel például a latin-amerikai régióban a városiasodás igen gyorsan zajló folyamata a várospolitikákat a fejlesztés első számú területévé tette, a városok és városmetropoliszok pedig a kormányok elsődleges partnereivé váltak a szociális problémák (migráció, ifjúságügy, szegénység, foglalkoztatás) kezelésében;
- Z. mivel szükség van a helyi hatóságok és a nem állami szereplők közötti párbeszéd előmozdítására is a Közösség által finanszírozott helyi fejlesztési célú tevékenységek megtervezése és végrehajtása érdekében;
- AA. mivel a fejlődő országok helyi hatóságainak részvétele a fejlesztési együttműködési stratégiák vállalásának folyamatát is megköveteli, amely viszont – más tényezők mellett – igényli az információhoz való hozzáférésük, szervezeti rendszerük és képviselési mechanizmusaik, párbeszédre való és javaslattevési képességük javítását az együttműködési politikák kérdéseiben, továbbá részvételi képességük erősítését az országos, regionális és nemzetközi párbeszédre és egyeztetésre alkalmas nyújtó fórumokon;
- AB. mivel az UCLG szerepet játszik a fejlődő országokban a helyi hatóságok szükségleteinek strukturálásában és bemutatásában;
- AC. mivel a helyi hatóságok szerepe – a fejlesztés terén szerzett fenti szakértelem dacára – a fejlesztésben mindeddig alulértékelt és kihasználatlan;

A helyi hatóságokat fel kell ruházni azokkal az eszközökkel, amelyek birtokában betölthetik szerepüket a millenniumi fejlesztési célok megvalósításában

1. emlékeztet arra, hogy a Bizottság már régóta elkötelezte magát arra, hogy a helyi hatóságoknak teljes értékű partneri szerepkört ad a fejlesztési támogatások területén, s a legutóbb tett vállalások a következők: az AKCS esetében a Cotonoui Megállapodás; valamennyi fejlődő ország számára pedig a fejlesztésről szóló európai konszenzus nyújtotta erkölcsi támasz;
2. elismeri, hogy a helyi hatóságok bevonása a fejlesztési politikákba elengedhetetlen az MFC-k elérése és a felelősségteljes kormányzás biztosítása érdekében; ugyanis véleménye szerint a fejlesztési politikák felelőségének megosztása jelentős lépés a nagyobb átláthatóság és demokrácia irányába a fejlesztési támogatások terén, továbbá lehetővé teszi, hogy hatékonyabb és életképesebb projektek és programok kidolgozása érdekében a kedvezményezettek valós szükségleteiből induljanak ki;
3. hangsúlyozza a helyi hatóságok, illetve az azokat képviselő szövetségek közötti észak–dél és dél–dél partnerségek fontosságát a felelősségteljes kormányzás erősítéséhez és az MFC-k megvalósításához való hozzájárulás érdekében;

2007. március 15., csütörtök

4. kéri a Bizottságot, hogy támogassa és erősítse azt a közvetlen együttműködést, amelyet az európai helyi hatóságok nemzetközi partnereikkel folytatnak; nevezetesen kéri az URB-AL, Asia URBS és más 2007-ben lezáruló hasonló programok segítségével létrehozott szolidaritási hálózatok folytonosságának biztosítását, beleértve a pénzügyi folytonosságot is; ezek a programok a lakossággal szemben megannyi kötelezettségvállalást jelentenek;
5. hangsúlyozza, hogy a felelősség megosztásának, a részvételnek és a felelősségteljes kormányzásnak az elvei olyan többszereplős megközelítést igényelnek, amelynek értelmében a fejlesztésben részt vevő különböző partnerek – harmadik államok, helyi hatóságok, nem állami szereplők – egymást kiegészítő és koherens módon tevékenykednek;
6. hangsúlyozza, hogy a helyi kormányzatoknak mozgósítaniuk kell maguk körül a többi helyi szereplőt (egyetemek, szociális szereplők, a fejlesztésben részt vevő NGO-k, vállalkozások stb.), továbbá ösztönözniük kell a polgárok részvételét a közéletben;
7. felkéri a helyi hatóságokat, hogy működjenek együtt a nemzetközi szervezetekkel a gyermekmunka megakadályozása érdekében az ipar és mezőgazdaság ellenőrzésében, valamint a képzett tanárokkal, ingyenes szállítással és étkezéssel, valamint megfelelő iskolai felszereléssel ellátott iskolák építésében és fenntartásában, annak érdekében, hogy minden gyermek részesülhessen oktatásban;
8. figyelemmel kell lenni ugyanakkor arra is, hogy fontos világos különbséget tenni a helyi hatóságok és a „nem állami szereplők” között a következő szempontokból: hatáskör, legitimitás és demokratikus kontroll, tapasztalat a helyi ügyek vitelében, bevonásuk a közpolitikák végrehajtásába;
9. üdvözlöi a helyi hatóságok politikai elismerését és külön pénzeszközök juttatását számukra a fent említett fejlesztési együttműködési eszköz (DCI) révén: a) a helyi hatóságokat – alulról felfelé haladva – bevonják a fejlődő országok együttműködési stratégiáinak meghatározásába, a földrajzi és tematikus programok kidolgozásába, ezek végrehajtásába és értékelésébe; b) a „nem állami szereplők és helyi hatóságok” elnevezésű tematikus program 15%-ának erejéig közvetlenül juttathatók eszközök a helyi hatóságok számára; c) az európai helyi hatóságokat be fogják vonni a közösségi intézményekkel és a fejlesztésben részt vevő más északi szereplőkkel folytatott strukturált politikai párbeszédbe;
10. kéri a Bizottságtól, hogy a fejlesztési együttműködés jövőbeli eszközei kapcsán és a jogalkotási szövegekben hivatkozzon a „politikai partnerekként” megjelenő helyi hatóságok és az azokat képviselő szervezetek szerepére, garantálja részvételüket az együttműködési folyamat valamennyi szakaszában, továbbá azt, hogy közvetlen hozzáférést kapjanak a közösségi finanszírozási lehetőségekhez;
11. kéri a Bizottságtól, hogy pontosítsa – az országos stratégiai dokumentumok keretében – azokat a módokat és mechanizmusokat, amelyek révén a helyi hatóságok és az azokat képviselő szervezetek, valamint a civil szervezetek jobban bevonhatók az együttműködési folyamat valamennyi szakaszába (párbeszéd és stratégiai dokumentumok megszerkesztése, tervezés, végrehajtás, felülvizsgálatok, értékelések), s hogy ezek végrehajtásának biztosítása érdekében az Unió képviseletei is kapjanak tájékoztatást;
12. felhívja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy a déli országok helyi hatóságait összefogó szövetségeket tekintsék hatékony közvetítő felületnek egyfelől a helyi hatóságok, másfelől a tagállamok kormányai és az EU között, a fejlesztési politikák stratégiáinak meghatározása, illetve ezek végrehajtása érdekében;
13. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a fejlődő országokban mind a mai napig a helyi hatóságokat csupán a projektek végrehajtásába vonták be, a fejlesztési politikák kialakításába viszont nem, ideértve az AKCS-országokat is, a felülvizsgált Cotonoui Megállapodás dacára, amely a helyi hatóságokkal folytatott politikai párbeszédet a partnerség kulcselemének tekinti; ennek megfelelően kötelezi magát a DCI végrehajtását illetően a pontos politikai nyomon követésre, amelyet közösen végez majd a választott képviselők szövetségeivel mind az EU keretében, mind a fejlődő országokban – különösen a stratégiai országdokumentumok vizsgálatának formájában –, továbbá vállalja, hogy tájékoztatja a helyi hatóságokat a számukra megnyíló új lehetőségekről, s amennyiben a helyi hatóságok a gyakorlatban nehézségekbe ütköznek, ezekről tájékoztatni fogja a Bizottságot;

2007. március 15., csütörtök

14. e tekintetben hangsúlyozza, hogy a Bizottság már említett 1999. december 23-i iránymutató feljegyzése tartalmazott egy hatékonyságjavítási útmutatót is a fejlődő országokban működő összes delegáció számára, amely világosan ismertette, hogy miképpen lehet a helyi hatóságokat és a nem állami szereplőket bevonni az együttműködési folyamat valamennyi szakaszába; amely javasolta a „decentralizált szereplők alulról felfelé irányuló részvételét a politikák kialakításában és a tervezésben”, s amely továbbra is haszonnal forgatható útmutató az új fejlesztési eszközök végrehajtása során;

15. üdvözlí, hogy 2006. január 25-i, fent említett közleményében a Bizottság megerősíti, hogy a helyi hatóságok a fejlesztés teljes jogú résztvevői, s terveiben szerepel „a nem állami szereplők és a helyi hatóságok bevonása a fejlesztési folyamatba a párbeszéd és a pénzügyi támogatáson keresztül”; hangsúlyozza, hogy ez – a DCI új rendelkezéseinek megfelelően – azt jelenti, hogy részvételüket a nemzeti stratégiák és a földrajzi programok kidolgozása során biztosítani kell, mivel ekkor születik döntés a közösségi együttműködés politikai irányairól; ezért sajnálja, hogy ugyanebben a közleményben az Európai Bizottság a helyi hatóságok részvételi lehetősége elé korlátokat is állít és azt – a földrajzi programokhoz képest és a szubszidiaritás elvéhez tartva magát – másodlagos fontosságúnak tekinti; véleménye szerint éppen ezért a helyi hatóságok és a központi kormányzat közötti együttműködés hatékonyabbá fogja tenni a fejlesztési segítségnyújtást, és lehetővé teszi az elkülönített alapok hatékonyabb felhasználását, és azt, hogy a támogatás eljusson a rászorulókhöz;

16. hangsúlyozza, hogy szükség van állandó párbeszéd és konzultáció kialakítására az EU és a helyi hatóságok, illetve az azokat képviselő szövetségek között valamennyi – országos, regionális és nemzetközi – szinten, nevezetesen azzal, hogy megfigyelői státuszban lehetővé teszik jelenlétüket az EU és a partnerországok között folyó párbeszéd olyan fórumain, mint az AKCS–EU Paritásos Parlamenti Közgyűlés és Miniszteri Tanács, ugyanúgy, ahogyan a nem állami szereplők képviselői esetében is;

17. kéri, hogy a helyi hatóságok és az azokat képviselő szövetségek részesülhessenek közvetlen és megfelelő finanszírozásban: a) egyfelől a DCI földrajzi programjai keretében, mivel a helyi kormányzásban és az MFC-k megvalósításában játszott szerepük ezt indokolttá teszi; b) másfelől a „Nem állami szereplők és helyi hatóságok” elnevezésű tematikus programban, mivel a párbeszédre és az együttműködési folyamatban való részvételre való képességük erősítése (szerveződés és képviselet, a konzultációt, a párbeszédet és a lobbitevékenységet segítő mechanizmusok kialakítása) mind Európában, mind a fejlődő országokban új felelősségi területeiknek jobban megfelelő pénzügyi támogatást igényel;

18. ezért kéri a Bizottságot, hogy vizsgálja felül a 2008–2009-re vonatkozó új fejlesztési eszközöket és ennek keretében:

- a decentralizációt és a helyi hatóságok tevékenységét tekintse olyan területnek, amelyre a közösségi támogatást összpontosítani lehet a fejlődő országokban;
- a fejlődő országoknak jutó, földrajzi programokra irányuló uniós költségvetési támogatások jelentős százalékát bocsássák a helyi hatóságok közvetlen rendelkezésére a központi kormányzatokkal egyeztetve annak érdekében, hogy tökéletesítsék a támogatások irányítását a fejlődő országokban, erősödjön a helyi demokrácia, és a lakosság jobban hozzáférjen a közösségi pénzeszközökhöz, a fejlesztésről szóló európai konszenzusban szereplő elveknek megfelelően;
- növeljék a „Nem állami szereplők és helyi hatóságok a fejlesztésben” című tematikus program számára előirányzott költségvetési tételt, tekintve átfogó szerepüket az MFC-k elérésében, különösen a helyi hatóságok szerepét a helyi közszolgáltatások nyújtásában,
- gyorsítsa fel az AKCS országokban található helyi önkormányzatok kiépítési kapacitásának támogatását és az információcserét a Cotonoui Megállapodás fényében, főleg az AKCS Helyi Önkormányzati Fórum és tagsága segítségével, ideértve az AKCS Nagykövetség Bizottsága által 2003 októberében tett finanszírozási felajánlás azonnali megvalósítását;
- azokban az esetekben, amikor a decentralizáció nem ilyen központi kérdés, támogassa a helyi hatóságok tevékenységét az ország decentralizációs politikájának támogatása révén, akár a képességek terén, akár pénzeszközök rendelkezésére bocsátásával, költségvetési támogatás vagy jogalkotási segítség stb. formájában;
- hozzon létre mechanizmusokat az ágazati jellegű támogatások területi megosztása érdekében, abból a célból, hogy a helyi hatóságok betölthessék a decentralizációs törvényekkel rájuk ruházott szerepkört, ugyanis a helyi hatóságok többletértéket jelentenek az ágazati programok megvalósítása szempontjából, nevezetesen az egészségügy, az oktatás és az alapvető közszolgáltatások területén, ugyanakkor jelenleg ezekből gyakran ki vannak zárva;

2007. március 15., csütörtök

19. hangsúlyozza az európai helyi hatóságok és a közösségi intézmények közötti strukturált párbeszéd fontosságát – a DCI-ben rögzítettek szerint – annak érdekében, hogy az európai helyi hatóságok rendelkezésre álljon egy olyan keret, amelyben hatékonyan együtt tudnak működni, és párbeszédet tudnak folytatni az intézményekkel és a fejlesztésben részt vevő más szereplőkkel;

20. felszólítja a Bizottságot, hogy a nem kormányzati szervezeteket szolgáló Concord-program (segélyezési és fejlesztési nem kormányzati szervezetek európai konföderációja) mintájára alakítson ki partnerséget az együttműködésben aktívan részt vevő helyi hatóságokat képviselő szövetségek platformjával annak érdekében, hogy megkönnyítse a közösségi intézményekkel folytatott párbeszédet és együttműködést, összehangolja a helyi hatóságok közötti együttműködést, és segítse őket a fejlesztési politikák végrehajtásában, valamint különösen, hogy erősítse meg tagjainak kapacitásait;

21. kéri a Bizottságot, hogy hozza létre a helyi demokrácia és a decentralizáció nemzetközi megfigyelő központját, partnerségben a helyi hatóságok szervezeteivel, az alábbiak érdekében:

- a helyi hatóságoknak az EU-val való együttműködés folyamatában való részvételét (politikai párbeszéd, a fejlesztési stratégiák megfogalmazása, tervezés, megvalósítás, értékelés) kísérő nyomon követés biztosítása, valamint az intézmények figyelmeztetése a gyakorlatban tapasztalt nehézségek esetén,
- a helyi kormányzás olyan világtérképének megrajzolása, amely feltünteti a világban a helyi hatóságok által mozgósított projekteket, szereplőket és költségvetési eszközöket, a helyi kormányzás különböző partnerei közötti együttműködés, koherencia és szinergia megkönnyítése céljából,
- a helyi hatóságok tájékoztatását és az európai együttműködésben való részvételük támogatását célzó olyan eszközök létrehozása, mint például naprakész információk a támogatási rendszer reformja óta a helyi hatóságok előtt megnyíló új lehetőségekről, technikai segítségnyújtás az ajánlati felhívásokra és ajánlatkérésekre történő válaszadáshoz stb.;
- a demokráciához és az emberi jogokhoz, különösen az Európai Közösség által és egyéb nemzetközileg megállapított, így pl. ENSZ-, afrikai unió vagy brit nemzetközösségi normáknak megfelelő helyi demokráciához és helyes kormányzáshoz kapcsolódó szabályoknak való megfelelés ellenőrzését és elemzését;

22. kéri a Bizottságot, hogy támogassa azokat a strukturális jellegű tevékenységeket, amelyek célja a decentralizáció és a helyi képességek fejlesztésének elősegítése és támogatása a partnerországokban, amelyekhez nagyobb arányú demokratizálás és polgári részvétel társul;

23. javasolja az együttműködési stratégiák felülvizsgálati mechanizmusainak – ideértve a Cotonoui Megállapodást is – igénybevételét a helyi hatóságok együttműködési folyamatban való részvételét illető előrelépés ellenőrzése céljából; továbbá azon jogi, politikai és szervezeti akadályok kiküszöbölése céljából, amelyek gátolják a helyi hatóságok részvételét az együttműködési folyamatban;

*

* *

24. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a tagállamok parlamentjeinek és kormányainak.
